

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 13C/78/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6922203400
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Koreňová
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2023:6922203400.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Martinou Koreňovou v spore žalobkyne: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. C. XX, zastúpená: JUDr. Mário Keleti, advokát so sídlom Hnúšťa, Hlavná 36 proti žalovanému 1/: Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik so sídlom Bratislava - mestská časť Ružinov, Ul. Martinská č. 49, IČO 36 022 047 a žalovanému 2/: Slovenská republika, zastúpená Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik so sídlom Bratislava - mestská časť Ružinov, D. A. C. XX, IČO 36 022 047 o zaplatenie sumy 6 914,85 eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplatenia sumy 6 914,85 eur z a m i e t a.

Žalobkyňa je p o v i n n á zaplatiť žalovanému 1/ ako aj žalovanému 2/ náhradu trov konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu o určení výšky náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala, aby súd uložil žalovanému (pôvodne bol žalovaný len žalovaný 1/) povinnosť zaplatiť sumu 6 914,85 eur z titulu vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie nehnuteľností vo vlastníctve žalobkyne nachádzajúcich sa pod Vodnou nádržou Tachty, keď žalovaný sa na úkor žalobkyne dlhodobo od času, kedy táto nadobudla vlastnícke právo k nehnuteľnostiam obohacuje a ročná výška tohto obohatenia predstavuje sumu 2 304,95 eur, ktorá suma mala predstavovať ročnú výšku nájomného za obdobie predchádzajúcich troch rokov (2019,2020 a 2021), čo potom predstavuje žalovanú sumu 6 914,85 eur (2 304,95 eur x 3).

1.1 Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že nehnuteľnosti, ktoré sú v jej vlastníctve a nachádzajú sa pod Vodnou nádržou Tachty, ktoré užíva žalovaný bez zmluvy predstavujú výmeru 46 099 m² a sú užívané za účelom vodohospodárskej činnosti ako záber pod vodnou stavbou - "Vodná nadrž Tachty". Tieto nehnuteľnosti žalobkyňa identifikovala predloženými listami vlastníctva č. XX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, k.ú. B. s tým, že v bode 2. žaloby uviedla, že žalovaný užíva časť, konkrétny záber z E KN

parciel uvedených na označených listoch vlastníctva ako C KN parcely, ktoré sú označené ako vodná plocha, resp. trvalý trávnatý porast a to v celkovej výmere 46 099 m² (poznámka súdu: súd len z predloženého návrhu nájomnej zmluvy zistil, že žalovaným užívaná časť pozemkov vo vlastníctve žalobkyne bola identifikovaná na základe identifikácie parciel po ROEP č. K1 721/2017 zo dňa 02.05.2017 vyhotovenej Okresným úradom Rimavská Sobota, katastrálnym odborom).

1.2 Keďže sa žalobkyňa snažila dohodnúť so žalovaným na úhrade nájomného za užívanie predmetných pozemkov, hoci jej žalovaný viackrát zasielal návrh nájomnej zmluvy, v zmysle ktorého bol ochotný platiť nájomné vo výške 0,05eur/m², teda pri výmere 46 099 m² sumu 2 304,95 eur ročne, k uzavretiu nájomnej zmluvy nedošlo a preto pristúpila k podaniu predmetnej žaloby, ktorej dôvodnosť ako aj výšku požadovaného plnenie preukazuje predloženým návrhom nájomnej zmluvy.

1.3 So žalobou žalobkyňa ako listinné dôkazy predložila návrhy nájomnej zmluvy, list Slovenského vodohospodárskeho podniku, štátny podnik zo dňa 03.09.2020, ktorým tento podnik oznámil žalobkyni, že nájomnú zmluvu chce opätovne predložiť na schválenie na podnikové riaditeľstvo Banská Štiavnica a súčasne uviedol, že došlo k zmene výmery na E KN parc.č. 1415/178 zapísanej na liste vlastníctva č. XXX, k.ú. B. a preto na túto parcelu je potrebná nová identifikácia, výpisy z listov vlastníctva č. XX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX E. XXX, k.ú. B..

2. Súd vo veci rozhodol vydaním platobného rozkazu zo dňa 09.11.2022, č. 13C/78/2022-42, proti ktorému podal žalovaný v zákonnej lehote odpor, čím sa platobný rozkaz v zmysle ust. § 267 ods. 4 C.s.p. zrušil v celom rozsahu. Žalovaný odpor v bode I. odôvodnil tým, že namieta nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie, keďže podľa Zák.č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku, je správcom majetku štátu, teda žalovaný majetok nevlastní ale spravuje ho pre štát. Z hľadiska uplatneného nároku preto v súlade s § 6 ods. 2 citovaného zákona nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom v tomto spore. Ďalej odpor v bode II. odôvodnil tým, že samotná existencia Vodnej nádrže Tachty, ktorá bola uvedená do prevádzky v roku 1977 Štátnou melioračnou správou, nemôže byť akceptovateľným dôvodom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Nejde o nedovolenú stavbu, pričom žalobkyňa pozemky pod vodnou nádržou nadobudla s vedomím jej existencie viac ako 30 rokov po jej sprevádzkovaní. Vo vzťahu k rozsahu uplatneného nároku žalovaný v odpore uviedol, že žalobkyňa nie je vlastníčkou všetkých pozemkov uvedených v žalobe, za užívanie ktorých požaduje finančnú náhradu, pričom ide o E KN parcely č. 1415/112, 1415/124, 1415/167, 1415/178, 1415/222, 1415/232 zapísané na liste vlastníctva č. XXX, k.ú. B. a o E KN parcely č. 1415/115, 1415/169 a 1415/223 zapísané na liste vlastníctva č. XXX, k.ú. B.. Uvedené pozemky vlastní Podielnícke družstvo Bakov, Nová Bašta, preto vo vzťahu k týmto pozemkom je namieste skúmať aj dostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne. V prípade preukázania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia namietať aj premlčanie z dôvodu uplynutia dvojnásobnej subjektívnej premlčacej lehoty. V bode III. odpor žalovaný odôvodnil tým, že namieta výšku uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže nedošlo k uzavretiu nájomnej zmluvy, pričom žalovaný ako správa majetku štátu nemôže svojvoľne dohadovať ceny nájomov ani spätych náhrad za užívanie. Požadovaných 500,- eur/ha (0,05 eur/m²) je v hrubom nepomere k obvyklej výške nájomného za poľnohospodársku pôdu určenej Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR na webovom sídle ministerstva pre rok 2021 pre k.ú. B. vo výške 47,20 eur /ha (0,00472 eur/m²). Vzhľadom na uvedené považuje žalovaný žalobu za nedôvodnú a navrhuje ju zamietnuť.

3. Odpor bol postupom podľa ust. § 167 ods. 3 C.s.p. doručení zástupcovi žalobkyne s tým, že mu bolo umožnené sa k nemu vyjadriť. Zástupca žalobkyne vo vyjadrení k odporu (replike) k námietke nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného uviedol, že ust. § 6 Zák. č. 111/1990 Zb. nie je možné aplikovať na vzťah medzi stranami sporu. Uvedené ustanovenie sa dá aplikovať len na majetok, ktorý je vo vlastníctve štátu, teda len v prípade, ak by tento majetok bol predmetom konania. Žalovaný je reálnym užívateľom vodnej plochy, pod ktorou sa nehnuteľný majetok žalobkyne nachádza a pre samotný predmet sporu je nepodstatné, či túto plochu užíva na základe vlastníctva alebo na základe zverenia iného majetku, ktorý nie je predmetom konania. K námietke, že žalobkyňa kupovala pozemky s vedomím existencie vodnej nádrže uviedol, že je nepodstatné kedy bola vodná nádrž postavená, žalobkyňa ako vlastníčka je činnosťou žalovaného obmedzená vo svojom vlastníkom práve a preto sa domáha náhrady za jeho obmedzenie. K námietke nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne uviedol, že žalobkyňa časť parciel z listu vlastníctva č. XXX, k.ú. B. predala Podielníckemu družstvu Bakov, pričom vklad vlastníckeho práva na základe kúpnej zmluvy bol povolený dňa 14.10.2021 a rovnako predala časť parciel z listu vlastníctva č. XXX, k.ú. B., pričom vklad vlastníckeho práva na základe kúpnej zmluvy bol povolený dňa 30.07.2021. Žalobkyňa sa žalobou z roku 2022 domáha zaplatenia náhrad za roky 2019, 2020 a 2021, pričom pri nehnuteľnostiach je rozhodujúci stav k 01.01.2021, podľa ktorého vzniká aj povinnosť platiť daň z nehnuteľností a k tomuto stavu bola žalobkyňa vlastníčkou predávaných nehnuteľností. K vznieseniu námietky premlčania uviedol, že vzťah medzi stranami sporu by mal byť primerane posudzovaný podľa ust. § 671 ods. 2 Obč. zák., kde splatnosť nájomného pri poľnohospodárskych pozemkoch sa upravuje polročne pozadu k 1.aprílu a k 1. októbru bežného roka, pričom alternatívne navrhol, aby súd uplatnený nárok posúdil aj ako plnenie z uzavretej nájomnej zmluvy, keď mal za to, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu nájomnej zmluvy konkludentne, keď žalovaný vypracoval a zaslal žalobkyni návrh nájomnej zmluvy a vo vzájomnej korešpondencii viackrát potvrdil, že s návrhom nájomnej zmluvy súhlasí v celosti jej obsahu. K uplatnenej výške nároku uviedol, že výška nároku, teda aj nájomného bola medzi stranami sporu riadne dohodnutá a nebola zo strany žalovaného rozporovaná a bola stanovená aj s prihliadnutím na skutočnosť, že by žalobkyňa ako poľnohospodár z dotknutých pozemkoch charakterizovaných ako orná pôda mohla dosahovať výnosy.

4. Vyjadrenie k odporu bolo postupom podľa ust. § 167 ods. 4 C.s.p. doručené žalovanému, ktorý vo vyjadrení zo dňa 10.02.2023 (duplika) v bode I. uviedol na doplnenie vznesenej námietky nedostatku svojej pasívnej vecnej legitímácie, že označenie žalovaného je nesprávne, pretože žalovaný ako správca zvereného majetku štátu nekoná pred súdmi vo svojom mene, ale v mene štátu, preto nositeľom pasívnej vecnej legitímácie je Slovenská republika. V bode II. uviedol, že žalovaný ako správca vodných tokov vykonáva na zverenom majetku štátu práva a povinnosti v súlade so Zák.č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon), prípadne v súlade s inými právnymi predpismi, pričom výkon týchto zákonných povinností nemôže zakladať vznik nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa ust. § 451 ods. 2 Obč. zák. Žalobkyňa vo svojej žalobe okrem samotnej existencie vodnej nádrže nepredložila dôkazy o takej činnosti žalovaného, z ktorej by žalovanému plynul zisk. V bode III. uviedol, že je viac než podstatné za akých okolností žalobkyňa nadobudla pozemky pod vodnou nádržou. Žalobkyňa uvádza, že je obmedzovaná a že nemôže užívať, plody a úžitky a nakladať s dotknutými pozemkami v súlade s predmetom svojej činnosti ako súkromne hospodáriaci roľník, pričom pri nadobúdaní pozemkov si musela byť vedomá, že v tejto lokalite je vybudovaná akumulčná vodná nádrž, pôvodne vybudovaná ako hydromelioračné

zariadenie priamo podporujúce poľnohospodársku zavlažovacia činnosť v krajine. Žalobkyni teda nesporne muselo byť pri uzatváraní kúpnych zmlúv známe, že predmetné nehnuteľnosti nemôže nikdy v budúcnosti užívať ako bežný užívateľ, keďže sa jedná o súčasť vodného toku a ani toto obmedzenie žalobkyni nebránilo, aby tieto pozemky kúpila. Žalovaný sa preto domnieva, že žalobkyňa tieto pozemky nadobudla s cieľom žalovať štát o tržné nájomné, keďže u štátu je predpoklad, že bude svoje záväzky plniť, čo je odporujúce dobrým mravom a takýto výkon práv nemôže požívať súdnu ochranu. Tento rozpor s dobrými mravmi je potrebné vidieť v širších súvislostiach, teda aj v okolnostiach za akých došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva žalobkyňou. V bode IV. k existencii nájomnej zmluvy uviedol, že žalovaný je subjektom s osobitným zákonným postavením ako správca majetku štátu, ktorého práva a povinnosti sú determinované platným právnym poriadkom. Žalovaný má povinnosť zverejňovať všetky uzavreté zmluvy a zverejniť je možné len písomnú zmluvu. Za týchto okolností je irelevantné, že zamestnanci žalovaného na nižšom stupni riadenia komunikovali so žalobkyňou a svojimi vyjadreniami vzbudili v nej dojem, že o obsahu návrhu nájomnej zmluvy existuje dohoda. V bode V. uviedol, že výška nájomného nebola medzi stranami dohodnutá. Žalobkyňa zabúda na fakt, že dotknuté pozemky tvoria dno a brehy vodnej nádrže, ktorá tvorí akumulčnú protipovodňovú funkciu a iné využitie dotknutých pozemkov neprichádza do úvahy. V bode VI. uviedol, že dotknuté pozemky predstavujú koryto vodného toku a vodné toky sú vo vlastníctve Slovenskej republiky. Zápis v katastri nehnuteľností má len evidenčný charakter a platí pokiaľ sa nepreukáže opak. Vodná nádrž Tachty bola uvedená do prevádzky v roku 1977 a najneskôr od tohto momentu všetky derivátne scudzovacie tituly je možné považovať za uzatvorené v rozpore so zásadou nemo plus iuris. Žalovaný preto odmieta pristúpiť k uzatvoreniu nájomnej zmluvy, pričom spôsob vzájomného usporiadania medzi stranami sporu preto nebude ľahké nájsť.

5. Zástupca žalobkyne podaním zo dňa 02.03.2023 navrhol, aby súd podľa ust. § 79 C.s.p. pripustil do konania ďalší subjekt na strane žalovaného označený ako: Slovenská republika, zastúpená Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik so sídlom Bratislava, - mestská časť Ružinov, Ul. Martinská č. 49, IČO 36 022 047.

5.1 O tomto procesnom návrhu zástupcu žalobkyne súd rozhodol uznesením zo dňa 06.03.2023, č. 13C/78/2022-113, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 07.03.2023 tak, že pripustil do konania na strane žalovaného ako ďalší subjekt - Slovenskú republiku, zastúpenú Slovenským vodohospodárskym podnikom, štátny podnik so sídlom Bratislava, - mestská časť Ružinov, D. A. C. XX, IČO 36 022 047, ktorý subjekt bude v konaní označený ako žalovaný 2/.

6. Následne súd postupom podľa ust. § 167 ods. 2 C.s.p. doručil žalobu žalovanému 2/ na vyjadrenie. Žalovaný 2/ vo vyjadrení zo dňa 17.03.2023 v bode I. uviedol, že sa pridrižiava svojich doterajších vyjadrení zaslaných v priebehu konania z pozície žalovaného 1/. V bode II. uviedol, že postup súdu, ktorý uznesením na návrh žalobkyne pripustil do konania na strane žalovaného ako ďalší subjekt žalovaného 2/ označeného ako Slovenská republika, zastúpená Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik so sídlom F., - A. C. G., D. A. C. XX, IČO 36 022 047, považuje za nesprávny, pretože opakovane bol z pozície žalovaného 1/ namietaný nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 1/, ktorý predstavuje neodstrániteľnú vadu konania a preto súd nemôže túto vadu zhojiť tak, že pripustí do konania iný subjekt, ktorý pasívnu legitímáciu má. V bode III. uviedol, že zodpovedným subjektom by mala byť Slovenská republika, pretože podnik nezodpovedá za záväzky štátu. V bode IV. uviedol, že na doplnenie svojej doterajšej argumentácie, že prečo nepovažuje návrh nájomnej zmluvy za akceptovateľný uvádza, že

funkciu zakladateľa podniku vykonáva Ministerstvo životného prostredia SR. Jednou z noriem, ktoré upravujú postupy uzatvárania zmlúv je aj príkaz ministra životného prostredia z 12.11.2016, č. 5/2016-1.13 o predkladaní materiálov právnických osôb v pôsobnosti Ministerstva životného prostredia SR na udelenie predbežného vyjadrenia. Z obsahu príkazu je zrejmé, že žalovaný je povinný pred uzatvorením všetky právne úkony predložiť na predbežné vyjadrenie (t.j. schválenie) ministerstvu a preto žalovaný nemôže uzatvárať právne úkony svojvoľne. V bode V. uviedol, že navrhuje, aby súd ako predbežnú otázku skúmal aktívnu vecnú legitimitáciu žalobkyne, keďže pozemky o ktoré sa v konaní jedná predstavujú koryto vodného toku a vodné toky sú vlastníctvom Slovenskej republiky. Vodná nádrž je vybudovaná na vodnom toku a stáva sa jeho súčasťou.

7. Vyjadrenie žalovaného 2/ súd postupom podľa ust. § 167 ods. 3 C.s.p. doručil zástupcovi žalobkyne s tým, že mu umožnil sa k nemu vyjadriť. Zástupca žalobkyne vo vyjadrení (replike) zo dňa 15.06.2023 v bode 1. k posudzovaniu pasívnej vecnej legitimitácie žalovaného 1/ poukázal na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Co/33/2022 zo dňa 22.09.2022, v ktorom rozhodnutí odvolací súd konštatuje, že okresný súd sa správne vysporiadal s námietkou nedostatku pasívnej vecnej legitimitácie žalovaného - Slovenského vodohospodárskeho podniku, štátny podnik a vec právne správne posúdil podľa ust. § 6 ods. 1, 2 v spojitosti s ust. § 5 ods. 1 Zák.č. 111/1990 Zb., podľa ktorého je žalovaný právnickou osobou vystupujúcou v právnych vzťahoch vo svojom mene a nesie zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov. Veci a majetkové práva, ktoré žalovaný spravuje sú síce majetkom štátu, majetkom štátu však nie sú pozemky pod vodnou nádržou, ohľadne užívania ktorých sa vedie súdny spor. V bode 2. k otázke bezdôvodného obohatenia uviedol, že nejde o výkon zákonných povinností ale o užívanie bez akéhokoľvek protiplnenia a bez zmluvného vzťahu. V bode 3. uviedol, že žalobkyňa pri nadobúdaní dotknutých pozemkov konala v rozpore s dobrými mravmi s cieľom žalovať štát o tržné nájomné uviedol, že žalobkyňa je súkromne hospodáriacim roľníkom a nadobúdala pozemky za účelom výkonu svojej podnikateľskej činnosti. Pozemky od predávajúcich nadobúdala spravidla ako celok, keďže predávajúci chcú scudzovať pozemky vždy v celosti, aby im nezostávali "nepotrebné pozemky". V bode 4. poukázal na judikatúru súdov SR a to rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/52/2009 a nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 237/2009, v zmysle ktorých rozhodnutí je nepodstatné na podklade čoho došlo k obmedzeniu vlastníckeho práva a z akých dôvodov sú vlastníci povinní strpieť toto obmedzenie najmä, ak ide o pozemky, ktoré sú užívané pre potreby všetkých. Preto, ak v občianskoprávnej rovine, napr. zmluvou, nie je upravené užívanie takéhoto pozemku, má sa zato, že vzniká bezdôvodné obohatenie na strane subjektu, ktorý pozemky užíva bez právneho dôvodu a to preto, že aj keď existuje právny dôvod užívania týchto pozemkov, nejde o titul, podľa ktorého by žalovanému vzniklo oprávnenie, aby takéto plnenie vlastníka (strpenie užívania) bolo poskytované bezplatne. V bode 5. k výške nároku uviedol, že ide o podhodnotenú výšku bezdôvodného obohatenia, pričom poukázal na rozhodnutia súdov SR, ktorými bola priznaná výška bezdôvodného obohatenia 0,784 eur /m2 /rok, čo je 15 násobne viac, ako suma požadovaná žalobkyňou v súdnej veci, pričom ide o porovnateľné pozemky. Z ďalších rozsudkov vyplývajú ešte vyššie výšky priznaného bezdôvodného obohatenia (0,838 eur /m2/rok až po 11,38 eur/m2/rok), preto požadovanú výšku bezdôvodného obohatenia žalobkyňa považuje za primeranú. V bode 6. uviedol, že pozemky ktoré sú predmetom sporu nikdy neboli vyvlastnené. Ak by k vyvlastneniu došlo, žalovaný 1/ by musel byť schopný preukázať, že za uvedené pozemky zaplatil náhradu a mal by ich mať zapísané na listoch vlastníctva buď ako svoje vlastníctvo alebo ako vlastníctvo Slovenskej republiky. V bode 7. uviedol, že pokiaľ

žalovaný tvrdí, že ide o vodný tok, je to nezmysel. Zák.č. 364/2004 Z.z. v ust. § 52 upravuje čo sú vodné stavby, pričom sú tam celkom jasne uvedené priehrady a vodné nádrže a aj samotný žalovaný 1/ Vodnú nádrž Tachty definuje ako vodnú nádrž. V bode 8. uviedol, že judikatúru pre pasívne legitimitáciu žalovaného 1/ ako aj povinnosti platieb za užívanie pozemkov pod vodnými stavbami považuje za ustálenú. V bode 9. uviedol, že vyjadrenie žalovaného 2/ neobsahuje žiadne iné skutočnosti ako predchádzajúce vyjadrenia žalovaného 1/. Jedinou novou skutočnosťou je, že nájomná zmluva nemohla byť uzavretá v dôsledku povinnosti žalovaného 1/všetky právne úkony pred uzatvorením predložiť na predbežné vyjadrenie ministerstvu. Z predloženého príkazu ministra životného prostredia však vyplýva pravý opak, keď v bode 3. tohto príkazu je uvedené, že predbežné prejednanie nie je potrebné, ak ide o nájomné zmluvy.

8. Vyjadrenie zástupcu žalobkyne súd postupom podľa ust. § 167 ods. 4 C.s.p. doručil žalovanému 2/ s tým, že mu umožnil sa k nemu vyjadriť. Žalovaný 2/ vo vyjadrení (duplike) zo dňa 29.06.2023 uviedol, že z výkonu zákonných oprávnení ako správcu vodného toku podľa ust. § 48 a § 49 vodného zákona žalovaným žiadny majetkový prospech nemôže vzniknúť, ide o plnenie povinností vo verejnom záujme, ktoré sa týkajú majetku štátu. Vodná nádrž Tachty je vodným tokom a vodnými stavbami sú len konkrétne stavebné objekty, ktoré sa nenachádzajú na všetkých pozemkoch uvedených v žalobe. Nie sú splnené

zákonne predpoklady na vznik bezdôvodného obohatenia, žalobkyňa nešpecifikovala akým konkrétnym spôsobom žalovaní užívajú dotknuté nehnuteľnosti, žalovaní namietajú premlčanie uplatneného nároku, k dohode ohľadne výšky nájmu medzi stranami sporu nikdy nedošlo.

9. Súd určil vo veci termín pojednávania na deň 12.09.2023. Na pojednávanie sa dostavil zástupca žalobkyne ako aj zástupca žalovaných 1/ a 2/.

10. Súd vykonal dokazovanie prečítaním podstatného obsahu listov vlastníctva č. XX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX k.ú. B., návrhmi nájomných zmlúv, listom žalovaného 1/ zo dňa 03.09.2020, s protokolom č. 0213 z fyzického prevzatia hmotného majetku hlavných melioračných zariadení zo dňa 28.02.1994, s prílohou č. 1 k tomuto protokolu - popisom technického stavu, s printscreenom webovej stránky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, s listom žalovaného 1/ zo dňa 13.05.2019, s mailovou komunikáciou medzi žalovaným 1/ a žalobkyňou, s príkazom ministra životného prostredia SR zo dňa 12.09.2016, č. 5/2016-1.13, prečítaním podstatného obsahu nájomnej a kúpnej zmluvy predložených zástupcom žalobkyne na pojednávaní, ktoré zmluvy boli zverejnené v Centrálnom registri zmlúv len dňa 07.09.2023 a dňa 08.09.2023, čiže zástupca žalobkyne ich nevedel predložiť skôr, a preto na ne súd prihladol.

10.1 Súd z navrhovaných dôkazov nevykonal dopyt na Okresný úrad Rimavská Sobota, odbor katastrálny za účelom predloženia zmlúv, resp. titulov na základe ktorých žalobkyňa nadobudla nehnuteľnosti, za užívanie ktorých sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia, pretože tieto dôkazy nepovažoval súd z hľadiska predmetu sporu za potrebné, keď tituly nadobudnutia vlastníckeho práva žalobkyne vyplývajú z predložených listov vlastníctva.

11. Podľa čl. 4 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, nerastné bohatstvo, jaskyne, podzemné vody, prírodné liečivé zdroje a vodné toky sú vo vlastníctve Slovenskej republiky.

12. Podľa ust. § 43 Zák.č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon), vodným tokom je vodný útvar trvalo alebo občasne tečúcich povrchových vôd po zemskom povrchu v prirodzenom koryte alebo v umelom koryte, ktoré je jeho súčasťou, a ktorý je napájaný z

vlastného povodia alebo z iného vodného útvaru. Vodným tokom sú aj vody v slepých ramenách, mŕtvych ramenách a odstavených ramenách, ak sú ovplyvňované hydrologickým režimom vodného toku, ako aj vody umelo vzduté v koryte. Vodným tokom zostávajú aj povrchové vody, ktorých časť tečie pod zemským povrchom alebo zakrytými úsekmi.

13. Podľa ust. § 52 ods. 1 písm. c/ Zák.č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon), vodnými stavbami sú stavby, ich súčasťou alebo ich časti, ktoré umožňujú osobitné užívanie vôd alebo iné nakladanie s vodami. Súčasťou vodnej stavby sa rozumie ďalší objekt, ktorý súvisí s prevádzkovým, výrobným alebo technologickým zariadením pri prevádzke vodnej stavby vrátane obslužných komunikácií a inžinierskych sietí, ktoré slúžia k jej činnosti. Vodnými stavbami sú najmä priehrady, vodné nádrže, rybovody, rybníky, rybochovné zariadenia, hate, hrádze, vodné elektrárne, stavby na využívanie hydroenergetického potenciálu vodného toku a iné stavby potrebné na nakladanie s vodami...

14. Podľa ust. § 48 ods. 1 Zák.č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon), správa vodných tokov je všestranne zameraná starostlivosť o zachovanie a rozvoj všetkých funkcií vodných tokov a ich koryt s cieľom zachovať alebo zlepšovať stav vôd. Správca vodného toku je aj správcom pozemkov koryt, ktoré sú vo vlastníctve Slovenskej republiky.

15. Podľa ust. § 49 ods. 1,2 Zák.č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon), správca vodného toku je oprávnený: a) pri výkone správy vstupovať v nevyhnutnom rozsahu na cudzie nehnuteľnosti, ak na to nie je potrebné povolenie podľa osobitných predpisov, b) v záujme starostlivosti o koryto odstraňovať alebo novo vysádzať stromy a kry na pobrežných pozemkoch, c) v rozsahu riadnej správy vodného toku ťažiť z koryta riečny materiál, prípadne túto ťažbu umožňovať tým, ktorí na ňu získali povolenie na niektoré činnosti (§23), d) v rámci súhrnného manipulačného poriadku vodných stavieb vydávať pokyny na manipuláciu s vodnými stavbami.

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

16. Podľa ust. § 107 ods. 1 Obč. zák., právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

17. Podľa ust. § 451 ods. 1,2 Obč. zák., to sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

18. Podľa čl. 8 Zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.), Strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podporiť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

19. Podľa ust. § 151 ods. 1,2 C.s.p., skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

20. Podľa ust. § 2 ods. 1 Zák.č. 111/1990 Zb, o štátnom podniku, podnik je výrobcom tovaru (výrobky, práce a služby), ktorý svoju podnikateľskú činnosť prevádzkuje samostatne na základe hospodárenia na vlastný účet, pritom berie na seba primerané hospodárske riziko.

21. Podľa ust. § 5 ods. 1 Zák.č. 111/1990 Zb, o štátnom podniku, podnik je právnickou osobou; vystupuje v právnych vzťahoch vo svojom mene a nesie zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov.

22. Podľa ust. § 6 ods. 1,2 Zák. č. 111/1990 Zb, o štátnom podniku, podnik spravuje veci a majetkové práva zverené mu pri jeho založení, ako aj veci a majetkové práva nadobudnuté v priebehu podnikania. Veci a majetkové práva, ktoré podnik spravuje, sú majetkom štátu.

Podnik koná v mene vlastníka majetku, ktorý spravuje podľa odseku 1, v konaní pred súdom a orgánmi verejnej správy; obdobne je oprávnený konať v mene štátu vo veciach, ak vlastnícke právo štátu je sporné.

23. Súd vec na základe citovaných zákonných ustanovení právne posúdil takto:

23.1 Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že žaloba žalobkyne nie je dôvodná, a to z viacerých dôvodov. Žalobkyňa sa žalobou voči žalovaným 1/ a 2/ domáhala náhrady bezdôvodného obohatenia vo výške obvyklého nájomného za užívanie pozemkov pod Vodnou nádržou Tachty. V priebehu konania v rámci postupu podľa ust. § 167 C.s.p. pôvodne len žalovaný 1/ spochybnil nárok žalobkyne jednak z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 1/, z dôvodu čiastočného premlčania uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia ako aj z dôvodu nepreukázania nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia a tiež nepreukázania výšky požadovaného bezdôvodného obohatenia. Z uvedených dôvodov sa súd predtým ako pristúpil ku skúmaniu žaloby z hmotnoprávneho hľadiska zaoberal tým, či je daná správna vecná legitímácia tak na strane žalobkyne (aktívna legitímácia) ako aj na strane žalovaného 1/ (pasívna legitímácia).

23.2 Pod vecnou legitímáciou, či už aktívnou alebo pasívnou sa vo všeobecnosti v občianskom súdnom konaní rozumie oprávnenie alebo povinnosť účastníkov vyplývajúce z hmotného práva. Vecnú legitímáciu má ten z účastníkov, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje.

23.3 Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobkyňa v priebehu žalovaného obdobia - roka 2021 predala Podielnicko - poľnohospodárskemu družstvu Bakov časť nehnuteľností vedených na liste vlastníctva č. XXX k.ú. B. (v žalobe nehnuteľnosti označené na liste vlastníctva č. 835), kúpnu zmluvou, ktorej vklad bol povolený dňa 14.10.2021 a vedených na liste vlastníctva č. XXX k.ú. B. (v žalobe nehnuteľnosti označené na liste vlastníctva č. 854), kúpnu zmluvou, ktorej vklad bol povolený dňa 30.07.2021. Podľa žaloby sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia za obdobie rokov 2019, 2020 a 2021. Keďže z uvedenej nespornej skutočnosti je zrejmé, že žalobkyňa u časti nehnuteľností vedených na liste vlastníctva č. XXX E. XXX od 15.10.2021 a u časti nehnuteľností vedených na liste vlastníctva č. XXX od 31.07.2021 nebola ich vlastníčkou nemohla byť subjektom, na úkor ktorého sa žalovaní 1/ a 2/ užívaním dotknutých nehnuteľností počas žalovaného obdobia mali obohatiť, preto žalobkyňa vo vzťahu k nehnuteľnostiam predaným počas žalovaného obdobia nedisponovala aktívnou vecnou legitímáciou a preto súd žalobu v uvedenej časti (týkajúcej sa predanej výmery) zamietol.

23.4 Pokiaľ zástupca žalobkyne argumentoval tým, že žalobkyňa bola vlastníčkou týchto nehnuteľností k 01.01.2021, kedy jej vznikla povinnosť zaplatiť daň z nehnuteľností, súd sa s touto argumentáciou nestotožnil a považoval ju za právne irelevantnú vo vzťahu k žalovanému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré obohatenie môže vzniknúť len reálnym užívaním nehnuteľností počas celého žalovaného obdobia. Vznik daňovej povinnosti žalobkyne ako vlastníčky nehnuteľností, za

užívanie ktorých sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia, preto z hľadiska predmetu sporu nie je podstatný. Podstatná je existencia vlastníckeho práva žalobkyne k nehnuteľnostiam, za užívanie ktorých sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia a to počas celého žalovaného obdobia.

23.5 K namietanému nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 1/ súd uvádza, že ide o otázku, ktorá už bola vyriešená rozhodovacou praxou súdov SR v obdobných sporoch tak, že Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik so sídlom Bratislava - mestská časť Ružinov, Ul. Martinská č. 49, IČO 36 022 047 je pasívne vecne legitimovaným subjektom (napr. rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15CoCsp/39/2022 zo dňa 11.01.2023). Pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného 1/ mal súd danú s poukazom na ust. § 2 ods. 1, § 5 ods. 1 a § 6 ods. 1,2 Zák.č. 111/1990 Zb., podľa ktorých je žalovaný 1/ subjektom, ktorý hospodári s majetkom štátu a je priamym subjektom vzťahov k štátnemu rozpočtu. Jednou z jeho kompetencií je aj oprávnenie konať v mene štátu v súdnych konaniach prejednávajúcich spory majúce pôvod v majetku štátu. Žalovaný 1/ má zákonné oprávnenie konať v mene štátu pred súdmi vo veciach, ktoré sa týkajú majetku štátu, ktorý spravuje. Otázka postavenia štátneho podniku v súdnom konaní bola riešená v dôvodovej správe k novele O.s.p. vykonanej Zák. č. 273/2007 Z. z. , z ktorej vyplýva, že od konania v mene štátu niektorou zložkou štátu na súde podľa § 21 ods. 1 O.s.p., treba odlišovať stav, keď nie štát, ale priamo zložka podľa osobitného predpisu je stranou sporu. V uvedených prípadoch bude vecne legitimovaným subjektom a stranou sporu samotná zložka štátu. Označenie štátu popri zložke štátu je v týchto prípadoch (napríklad SR - štátny podnik), nadbytočné. Vzhľadom na uvedené súd uzatvára, že na strane žalovaného 1/ je daná pasívna vecná legitímácia , preto na strane žalovaného 2/ pasívna vecná legitímácia už daná byť nemôže, v dôsledku čoho súd žalobu voči žalovanému 2/ bez ďalšieho zamietol.

24. K námietke premlčania žalobou uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vznesenou žalovanými 1/ a 2/ a upresnenou zástupcom žalovaných 1/ a 2/ na pojednávaní konanom dňa 12.09.2023 tak, že za premlčaný považuje uplatnený nárok za obdobie presahujúce 2 roky pred podaním žaloby, t.j. za obdobie predchádzajúce 13.10.2020 (žaloba podaná na súd dňa 13.10.2022) súd uvádza, že túto námietku v uvedenej časti považuje za dôvodnú, keďže predmetom sporu je uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré právo sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Na základe uvedeného potom súd nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie roku 2019 až do 12.10.2020 považoval za premlčaný. Premlčaný nárok nie je možné priznať, preto súd žalobe v časti premlčaného nároku nemohol vyhovieť a zamietol ju.

25. K námietke žalovaného 1/ týkajúcej rozhodnutia súdu o vyhovení návrhu zástupcu žalobkyne na pripustenie ďalšieho subjektu na strane žalovaného do konania súd uvádza, že inštitút pristúpenia do konania je možný iba v sporovom konaní a slúži na odstránenie nedostatku vecnej legitímácie. Žalobkyňa je dominus litis, ktorá si určuje okruh žalovaných. Návrh na pripustenie ďalšieho účastníka do konania na stranu žalovaných je procesným podaním. V zmysle ust. § 79 C.s.p. sa na vyhovenie návrhu zo strany súdu nevyžaduje splnenie žiadnej špeciálnej podmienky ako je napríklad súhlas vstupujúceho, ktorý je potrebný len v prípade pristupujúceho žalobcu. Súd pri preskúmaní návrhu na pristúpenie zisťuje, či navrhnutý subjekt spĺňa všeobecné podmienky na to, aby bol stranou sporu, napr. spôsobilosť byť stranou sporu. Skúmanie návrhu z hľadiska jeho dôvodnosti by bolo hmotnoprávnym posúdením, pričom v konaní o pripustení žalovaného do konania súd zisťuje výlučne len dodržanie ustanovení procesného práva. Súd preto na návrh zástupcu žalobkyne učený v podaní zo dňa 02.03.2023 rozhodol o pripustení ďalšieho žalovaného (označeného ako Slovenská republika, zastúpená Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik so sídlom Bratislava, - mestská časť G., D. A. C. XX, IČO 36 022 047) do konania, keďže to nebolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania a súhlas žalovaného 2/ sa na pristúpenie do konania nevyžaduje.

26. K argumentácii žalovaného 1/, že žalobkyňa ako samostatne hospodáriaci roľník si v čase nadobudnutia nehnuteľností nachádzajúcich sa pod Vodnou nádržou Tachty musela byť vedomá, že v tejto lokalite je vybudovaná vodná nádrž, pôvodne budovaná ako hydromelioračné zariadenie priamo podporujúce poľnohospodársku zavlažovacia činnosť v krajine, v dôsledku čoho sa žalovaný 1/ domnieva, že žalobkyňa nadobudla dotknuté nehnuteľnosti s cieľom žalovať štát o tržné nájomné, čo odporuje dobrým mravom s cieľom mať za dlžníka verejnoprávnu korporáciu - štát, u ktorého je predpoklad, že si svoje záväzky bude plniť, súd uvádza, že uvedenú argumentáciu nepovažuje za dôvodnú. Dobré mravy sú meradlom etického hodnotenia konkrétnych situácií zodpovedajúcich všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti, poctivého konania a pod. Dobré mravy sú definované ako súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú prijímané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. Právna úprava bezdôvodného obohatenia poskytuje ochranu

majetkovým vzťahom a zabezpečuje, aby ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, toto obohatenie vydal. Je tak zaistené odčerpanie neoprávnene získaných hodnôt a zároveň realizovaná jedna zo základných zásad občianskeho práva, t. j. zákaz bezdôvodne sa obohatiť na úkor iného. Na druhej strane široko koncipované ustanovenie § 3 ods. 1 Obč. zák., vyžaduje, aby výkon práva a povinnosti vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, ktorým môže byť aj uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nebol v rozpore s dobrými mravmi. Stret týchto dvoch ustanovení vo všeobecnosti treba vykladať tak, že uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je výkonom práva v rozpore s dobrými mravmi, pretože existenciu a uplatňovanie takéhoto nároku v občianskoprávných právnych vzťahoch predpokladá a stanovuje zákon v ust. § 451 a nasl. Obč. zák. Pokiaľ ide o namietaný zisťný dôvod nadobudnutia vlastníckeho práva žalobkyne k pozemkom pod Vodnou nádržou Tachty vykonaným dokazovaním z predložených listov vlastníctva mal súd preukázané, že tituly na základe ktorých žalobkyňa nadobúdala dotknuté nehnuteľnosti sú staršieho dáta - viac ročné, pričom súdu nie je známe, že by si žalobkyňa v minulosti uplatňovala nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie predchádzajúce žalovanému obdobiu rokov 2019, 2020 a 2021. V tomto smere súd poukazuje na vyjadrenie zástupcu žalobkyne, že pozemky od jednotlivých predávajúcich sa spravidla nadobúdajú v celosti. Súd z náhľadu do katastrálnej mapy na stránke zbgis.skgeodesy.sk zistil, že v prípade dotknutých pozemkov, ktoré tvoria E KN parcely ide aj o pozemky, ktoré len sčasti tvorí vodná plocha, preto potom vzhľadom na uvedené nemožno konštatovať, že by žalobkyňa účelovo nadobúdala pozemky pod vodnou nádržou, a preto súd nemá za to, že by žalobkyňou uplatňovaný nárok bol v rozpore s dobrými mravmi a ako taký by nepožíval právnu ochranu.

27. Medzi stranami sporu nebola sporná otázka existencie vlastníckeho práva žalobkyne k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa pod Vodnou nádržou Tachty (samozrejme okrem výmery týchto nehnuteľností predanej žalobkyňou počas žalovaného obdobia), správu ktorej vodnej nádrže vykonáva žalovaný 1/, ktorého súd vzhľadom a odôvodnenie uvedené v bode 23.5 tohto rozsudku považoval za pasívne vecne legitimovanú stranu sporu. Taktiež medzi stranami sporu nebolo sporné, že nehnuteľnosti, ktorých vlastníčkou je žalobkyňa, v častiach záberov z týchto nehnuteľností podľa identifikácie parciel po ROEP K 1 721/2017 zo dňa 02.05.2017 (poznámka súdu: táto identifikácia nebola stranami predložená, jej existencia vyplýva z čl. 1 návrhu nájomnej zmluvy, ktorý vypracoval žalovaný 1/), tvoria vodnú plochu - Vodnú nádrž Tachty. Dotknuté pozemky sa nachádzajú pod Vodnou nádržou Tachty a žalovaný 1/ v bode V. svojho vyjadrenia zo dňa 17.03.2023 uvádza, že tieto pozemky predstavujú koryto vodného toku. Z predloženého protokolu č. 0213 z fyzického prevzatia hmotného majetku hlavných melioračných zariadení zo dňa 28.02.1994 súd zistil, že Vodnú nádrž Tachty uvedenú do prevádzky v roku 1977 prevzal do správy právny predchodca žalovaného 1/ Povodie Hrona, š.p. Banská Bystrica (preberajúci) od Slovenského pozemkového fondu Bratislava (odovzdávajúci). Vodná nádrž sa nachádza v k.ú. B. E. H.. Účelom vodnej nádrže je akumulácia vody pre závlahu pozemkov. Slúži i pre športové rybárstvo. V rámci výstavby vodnej nádrže bola prevedená úprava vodného toku Gortva v dĺžke 197 m. Súčasťou prevzatej vodnej nádrže boli aj objekty (projektová dokumentácia, hrádz, výpustný objekt, ÚT Gortva, príjazdová cesta, trafostanica). Podľa vyjadrenia zástupcu žalovaných 1/ a 2/ na pojednávaní konanom dňa 12.09.2023 Vodná nádrž Tachty bola prevzatá do správy žalovaného 1/ od Slovenského pozemkového fondu ako vodný tok s tým, že osobitne boli špecifikované objekty stavby, pričom to, že vodná nádrž je vodným tokom vyplýva z ust. § 43 ods. 1 vodného zákona, konkrétne je to vodný útvar tečúcich povrchových vôd, ktorý je napájaný z vlastného povodia. Žalobkyňa pritom nešpecifikovala, na ktorých jej pozemkoch sa má nachádzať vodná stavba, t.j. stavebné objekty, ktoré sú súčasťou vodnej nádrže. Podľa argumentácie žalovaných 1/ a 2/ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný presne určeným spôsobom. Žalovaný 1/ ako správca vodohospodársky významných vodných tokov vykonáva na zverenom majetku (v tomto prípade Vodná nádrž Tachty) práva a povinnosti v súlade s vodným zákonom, prípadne inými právnymi predpismi. Podľa vodného zákona je správa vodných tokov všestranne zameraná starostlivosť o zachovanie a rozvoj všetkých funkcií vodných tokov a ich koryt. Výkon zákonných povinností nemôže zakladať vznik bezdôvodného obohatenia, teda majetkového prospechu podľa ust. § 451 Obč. zák. Žalobkyňa nepredložila žiadne dôkazy o takej činnosti žalovaného 1/, z ktorej by žalovanému 1/ plynul zisk. Zástupca žalobkyne na pojednávaní konanom dňa 12.09.2023 uviedol, že v prípade vodnej nádrže nejde o prirodzený vodný tok, vznikol umelo a tak spĺňa definíciu vodnej stavby podľa ust. § 52 vodného zákona. Podľa argumentácie žalobkyne Vodná nádrž Tachty je vodnou stavbou vybudovanou na pozemkoch vo vlastníctve žalobkyne, pre existenciu ktorej žalobkyňa nemôže svoje pozemky užívať a brať z nich úžitky, pričom každý má právo vlastníť majetok, vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v

nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme a to na základe zákona a za primeranú náhradu. Žalovaný 1/ užíva pozemky žalobkyne bez zmluvného základu a za ich užívanie neplatí žiadnu náhradu, preto sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohacuje.

27.1 Vzhľadom na uvedené medzi stranami sporu bola sporná otázka, či Vodná nádrž Tachty je vodným tokom alebo vodnou stavbou v zmysle vodného zákona. Podľa ust. § 43

ods. 8 a ust. § 52 ods. 2 vodného zákona v pochybnostiach, či ide o vodný tok, prirodzené alebo umelé koryto alebo či ide o vodnú stavbu alebo jej súčasť rozhoduje orgán štátnej vodnej správy. V tomto smere ani jedna zo strán sporu neoznačila a ani nepredložila súdu dôkaz - rozhodnutie orgánu štátnej vodnej správy týkajúce sa posúdenia, či Vodná nádrž Tachty je vodným tokom alebo vodnou stavbou. V danom prípade ide o sporové konanie, v ktorom strany sporu majú dôkaznú povinnosť, t.j. povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na strane sporu, ktorá danú skutočnosť tvrdí. Strana sporu, ktorá neoznačila, resp. nepredložila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jej tvrdenia a z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Z ust. § 185 C.s.p. vyplýva zavedenie princípu formálnej pravdy, čo znamená, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré navrhli strany sporu. Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy, vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu v akom mu ho vykreslia strany sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu. Z ust. § 151 C.s.p., vyplýva, že stranu sporu zaťažuje procesné bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany. Ak strana sporu neunesie bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany, nastupuje ako procesný právny následok uplatnenie domnienky, že skutkové tvrdenia protistrany sú nesporné. Žalobkyňa aj napriek namietanému rozsahu užívania dotknutých pozemkov pod Vodnou nádržou Tachty súdu nešpecifikovala výmeru nehnuteľností, ktoré predala počas žalovaného obdobia. Žalobkyňa v priebehu konania a ani pri opísaní skutkového stavu v žalobe neuviedla, akým konkrétnym spôsobom žalovaní užívajú dotknuté pozemky pod Vodnou nádržou Tachty, čiže nešpecifikovala skutkovú podstatu uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Taktiež žalobkyňa v priebehu konania nepreukázala a vôbec ani netvrdila, že by žalovaní užívali dotknuté nehnuteľnosti aj iným spôsobom než vo vodnom zákone ustanoveným spôsobom výkonu práv a povinností spojených so správou Vodnej nádrže Tachty. Bezdôvodné obohatenie je vylúčené v prípadoch, ak je daný právny vzťah regulovaný osobitnými zákonnými normami (rozhodnutie NS ČR sp zn. 28 Cdo/2750/2017). Samotnú správu vodnej nádrže nemožno chápať ako získavanie majetkového prospechu na úkor žalobkyne. Žalovanému 1/ plnením si jeho zákonných povinností vznikajú práve nemalé finančné a materiálne náklady, pričom v prípade porušenia alebo zanedbania týchto zákonných povinností by žalovaný 1/ zodpovedal za prípadný vznik škody. Skutočnosť, že žalovaný 1/ je správcom vodnej nádrže sama o sebe nemôže zakladať vznik nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle ust. § 451 Obč. zák., t.j. získaním plnenia bez právneho dôvodu, ak si plní len svoje zákonné oprávnenia a povinnosti. Keďže žalobkyňa ohľadne preukázania rozsahu a spôsobu užívania dotknutých pozemkov pod vodnou nádržou ostala pasívna, v tomto smere neunesla dôkazné bremeno, že žalovaný 1/ užíval dotknuté pozemky v jej vlastníctve bez právneho dôvodu nad rozsah svojich zákonných oprávnení a povinností vyplývajúcich z vodného zákona, čím by sa na jej úkor bezdôvodne obohacoval, preto potom súd žalobu aj v kumulácii s dôvodmi uvedenými v bodoch 23.3, 23.5 a 24 tohto rozsudku, zamietol.

27.2 Keďže súd nemal preukázané, či Vodná nádrž Tachty je vodným tokom, pričom v tomto smere má právomoc o tom rozhodnúť jedine orgán štátnej vodnej správy, považoval súd argumentáciu žalovaného 1/ týkajúcu sa toho, že vodné toky vrátane ich koryt ako súčastí vodných tokov sú vo vlastníctve Slovenskej republiky a tým je sporné aj vlastnícke právo žalobkyne k dotknutým pozemkom, za bezpredmetnú.

28. Keďže súd zamietol žalobu jednak pre čiastočný nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 2/, pre čiastočne premlčanie uplatneného nároku ako aj pre neunesenie dôkazného bremena žalobkyne o vzniku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, potom z hľadiska návrhov na vykonanie dokazovanie bolo už bezpredmetné zaoberať sa prípadnou výškou samotného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a v tomto smere zo strany zástupcu žalobkyne navrhnutým dôkazom na vykonanie znaleckého dokazovania ohľadne výšky prípadného bezdôvodného obohatenia a to znaleckým posudkom, ktorý navrhol, aby vypracovala Technická univerzita v Košiciach.

29. Skutočnosť, že žalovaný 1/ bol ochotný so žalobkyňou rokovať o uzavretí nájomnej zmluvy, nie je právne významná pre rozhodnutie súdu, pretože ide o mimosúdne návrhy spôsobu riešenia vzájomných

práv a povinností medzi stranami sporu, pričom v prípade, ak sa strany nedohodnú, môžu uplatniť svoje nároky súdnou cestou, kedy súd rozhoduje o právnom nároku žalobcu, či je dôvodný alebo nie.

30. Pokiaľ vodný zákon pri obmedzení vlastníckeho práva priznáva vlastníkovi právo na náhradu, je to len v zákonom stanovených prípadoch (ako je vyvlastnenie alebo vznik škody), ktorých prípadov sa súdená vec netýka, pričom táto skutočnosť (vznik nároku na náhradu) súčasne neznamená vznik nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia.

31. Pokiaľ zástupca žalobkyne na pojednávaní konanom dňa 12.09.2023 predložil nájomnú zmluvu uzavretú medzi Slovenským vodohospodárskym podnikom, štátny podnik ako nájomcom a I. J. ako prenajímateľkou na pozemky nachádzajúce sa pod Vodnou nádržou Želovce, okr. Veľký Krtíš za cenu nájmu 0,076 eur/m² (poznámka súdu: nižšiu ako si uplatňuje žalobkyňa) a kúpnu zmluvu uzavretú medzi A. K., L. K., M. K. a G. A. ako predávajúcimi a Slovenským vodohospodárskym podnikom, štátny podnik ako kupujúcim na pozemky nachádzajúce sa pod stavbou "Úprava rieky Poprad" v k.ú. A., okr. M., zverejnené v centrálnom registri zmlúv dňa 07.09.2023 a dňa 08.09.2023 súd uvádza, že vzhľadom na právny záver urobený v tomto rozsudku, predložené zmluvy nepovažoval za relevantné listinné dôkazy a navyše aj keby súd považoval nárok žalobkyne za dôvodný, predložená nájomná zmluva sa netýka porovnateľných nehnuteľností, resp. obdobných ako sú nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu, keďže sa týka nehnuteľností nachádzajúcich sa v úplne inom katastrálnom území.

32. Na záver súd poznamenáva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre posúdenie veci podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

33. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ust. § 261 ods. 1 C.s.p. v spojitosti s ust. 255 ods. 1 C.s.p. tak, že priznal žalovanému 1/ ako aj žalovanému 2/ ako úspešným stranám sporu voči žalobkyne ako neúspešnej strane sporu, nárok na náhradu trov v rozsahu 100 %.

34. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne postupom podľa ust. § 262 ods. 2 C.s.p. súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Podľa ust. § 232 ods. 3 C.s.p. je žalobkyňa povinná prisúdenú náhradu trov konania zaplatiť do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresnom súde Rimavská Sobota, písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 127 Civilného sporového poriadku, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis. (ods. 1)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.(ods. 2).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (ods. 1).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.(ods. 2)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.(ods. 3)

Ak žalobkyňa nesplní povinnosti uložené jej týmto rozsudkom vo vzťahu k priznanému nároku na náhradu trov konania, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa Exekučného poriadku.